

Η Κύπρος 39 χρόνια μετά...

Του Πάσχου Μανδραβέλη

«Θα τα ξαναφτιάξωμεν!». Ο υπουργός Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας Γιάννης Κασουλίδης έδειξε έκπληκτος, σχεδόν προσβεβλημένος στην ερώτηση Έλληνα δημοσιογράφου αν το μέλλον της Κύπρου είναι δυσοίωνο χωρίς την ατμομηχανή του τραπεζικού τομέα. «Εμείς ορθοποδήσαμεν το 1974 από εισβολή και κατοχή, θα μάς κάμψει η κρίσις;», συμπλήρωσε.

Αυτή είναι μια βασική διαφορά της στάσης των Κυπρίων απέναντι στην κρίση, σε σχέση με τους Ελλαδίτες αδελφούς τους. Εκεί που οι τελευταίοι βλέπουν μαυρίλα, οι Κύπριοι βλέπουν ευκαιρίες. Μπορεί να κατέρρευσε η δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζά τους και να παίζεται το μέλλον της πρώτης, μπορεί να χάθηκαν επενδύσεις και καταθέσεις εκατομμυρίων ευρώ, ο νεαρός υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης βλέπει δυνατότητες εξόδου από την κρίση ακόμη και το ηρώι που ξυρίζεται. «Εβλεπα στο Bloomberg ένα ρεπορτάζ για τις παγκόσμιες χρηματογορές», διηγήθηκε σε μια ομάδα Ελλήνων δημοσιογράφων που επισκέφθηκαν πρόσφατα το νησί, «και βγήκε να μιλήσει ένας Βρετανός αναλυτής. Στο κάτω μέρος της οθόνης είχε το όνομα και την έδρα της εταιρείας του: Limassol, Cyprus».

Δεν είναι παράδοξο που οι εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα παραμένουν στη μεγαλύτερη, παρά τη χρεοκοπία του τραπεζικού συστήματος. Οι ηλεκτρονικές τεχνολογίες κάνουν αδιάφορη την έδρα. Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες μπορούν να προσφέρονται από κάθε άκρη της γης, και στη σκληρά δοκιμαζόμενη από την κρίση Κύπρο, συνεχίζουν να παράγονται εκεί. Αυτό είναι για όλους, όσους συναντήσαμε στην Κύπρο, ένα ελπιδοφόρο σημάδι. Δεν ακούσαμε κλαψουρίσματα γι' αυτά που χάθηκαν, μόνο σκέψεις και ιδέες γι' αυτά που πρέπει να κερδηθούν.

Το δεύτερο «παράδοξο» στην αντιμετώπιση της κρίσης (για τα δικά μας μάτια) είδαν όλοι οι Ελλαδίτες στο ΡΙΚ τον περασμένο Μάρτιο, όταν το καζάνι έβραζε. Οι συζητήσεις ήταν κόσμιες και ψύχραιμες. Το κομμουνιστικό ΑΚΕΛ και η ελάχιστη ακροδεξιά της νήσου δεν διανοήθηκαν να χαρακτηρίσουν τους πολιτικούς τους αντιπάλους «προδότες», «γερμανοσοβιετικές», «Κουϊάλινγκ» κι άλλα επικίνδυνα επιθετικά που κυριάρχησαν στον ελληνικό δημόσιο διάλογο. Για την ακρίβεια δεν εμφανίστηκαν οι «Αγανακτισμένοι». Περιπατήσαμε με τον ευθυτενή και τετράγωνο στις απόψεις του

κυβερνητικό εκπρόσωπο της Κύπρου κ. Χρήστο Στυλιανίδη στο κέντρο της Λευκωσίας. Δεν υπήρξε ούτε μία αποδοκιμασία. Αντιθέτως οι πολίτες πλησίαζαν το στέλεχος της κυβέρνησης τον ρωτούσαν όχι για το τι έγινε, αλλά για το τι γίνεται και τι μπορεί να γίνει. Και να σκεφθεί κανείς ότι ο κ. Στυλιανίδης πάντα χαρακτηριζόταν για τις καθαρές του απόψεις: «το στοίχημα σήμερα του ελληνοισμού είναι να ανακτήσει την αξιοπιστία του κι αυτό ση-

δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης. Βάσιμη η αισιοδοξία του, διότι σε αντίθεση με την Ελλάδα των 30 πανελλαδικών απεργιών τα τρία τελευταία χρόνια, στην Κύπρο δεν υπήρξε ούτε μία μέρα απεργίας.

Η στρατηγική της κυβέρνησης, ενός μικρού νησιού με μεγάλη γεωπολιτική σημασία, μοιάζει να είναι σωστή. Σε ένα περιβάλλον που διαρκώς εκρήγνυται (Λίβανος, Συρία, Αίγυπτος κ.λπ.) η Κύπρος πρέπει να γίνει μια αξιόπιστη

ακή Δημοκρατία. Η άλλη λύση του σταθμού υδροποίησης του φυσικού αερίου και μεταφοράς του διά θαλάσσης είναι εφικτή, αλλά έχει μικρότερες αποδόσεις από τον αγωγό και όσο το νησί είναι διχοτομημένο έχει μεγαλύτερο κόστος για την Κυπριακή Δημοκρατία.

Οποιοι κι αν επενδύσουν τα δισεκατομμύρια ευρώ για τη δημιουργία του σταθμού υδροποίησης θα το κάνουν με μακροχρόνια προοπτική* οι επενδύσεις αυτές δεν είναι σαν τα χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις που μπορούν να φύγουν σε μια μέρα. Επομένως στους λογαριασμούς των επενδυτών θα μπει και μια ρήτρα κινδύνου, η οποία στην ουσία είναι κόστος για την Κύπρο. Αλλο ποσοστό από την εκμετάλλευση ζητεί κάποιος αν είναι να επενδύσει στη Νορβηγία κι άλλο στη Νιγηρία, επειδή ακριβώς οι κίνδυνοι για την επένδυσή του είναι διαφορετικοί. Αυτή η ρήτρα θα είναι μικρή αν το Κυπριακό βαίνει προς λύση, μηδενική αν το νησί γίνει όσση σταθερότητα, μεγάλη όσο υπάρχει η πιθανότητα κάποτε -έστω μακροπρόθεσμα- η Κύπρος να αναφλεγεί.

Αλλά υπάρχουν και άμεσα βραχυπρόθεσμα οικονομικά οφέλη από τη λύση. Ο γνωστός δικηγόρος της μεγαλονήσου κ. Παύλος Αγγελίδης δημο-

σίευσε ένα σημαντικό άρθρο στην εφημερίδα «Πολίτης» (30/6/2013) που συζητήθηκε πολύ. «Από μόνη της η συμφωνία για λύση άρει κάθε αμφιβολία για ανεμπόδιση εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων και θα απογειώσει τις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας. Θεωρώ ότι η χρηματοδότηση για την επανοικονομική της Κυπριακής Δημοκρατίας θα υπερβεί κατά πολύ το δάνειο που έχουμε συνάψει μέσω τρόικας, αλλά είναι πολύ πιθανό ότι θα βρεθούν πολλοί επενδυτές για εξαγορά των κυπριακών τραπεζών, αλλά και εγκαθίδρυση νέων χρηματοοικονομικών επενδυτικών οργανισμών. Η εκκίνηση της επανοικονομικής από μόνη της θα λύσει σε πολύ μεγάλο βαθμό το ογκούμενο συνεχώς ενεργειακό ποσοστό...».

Πραγματικά! Αν επισκεφθεί κανείς μια από τις πιο όμορφες παραλίες της Μεσογείου θα δει τα κτίρια της Αμμοχώστου να χάσκουν γυμνά και θα διακρίνει ότι μόνο η ανοικοδόμηση (εκ του μηδενός πλέον) αυτής της πόλης μπορεί να δώσει την αναγκαία ώθηση στην κυπριακή οικονομία. Αρκεί να φύγουν τα κατοκικά συρματοπλέγματα και να κυκλοφορήσουν άνθρωποι με ελπίδα για το αύριο, σε ένα νησί που κανείς δεν θα φοβάται για τίποτε...

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

μαίνει να τηρήσουμε τις υποχρεώσεις μας, να τιμήσουμε τις υπογραφές μας». Ολόκληρου του ελληνοισμού και όχι μόνο της Κύπρου...

«Η αισιοδοξία μας βασίζεται από τη μια στις δικές μας άοκνες προσπάθειες, αλλά και στην υπευθυνότητα των κοινωνικών εταίρων, των πολιτικών δυνάμεων και του Κοινοβουλίου. Που στηρίζεται την ίδια ώρα, από την υπομονή και τη σύνεση που επιδεικνύεται από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, ειδικά αυτών που έχουν υποστεί τις πιο οδυνηρές συνέπειες της οικονομικής κρίσης», θα πει σε συνέντευξή του ο πρόεδρος της Κυπριακής

νησίδα σταθερότητας. Αυτό σημαίνει επίλυση του εθνικού ζητήματος που ταλανίζει το νησί από τη δεκαετία του '60. Δεν είναι μόνο το στοίχημα της σταθερότητας. Η επίλυση του Κυπριακού θα έχει βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα οικονομικά οφέλη.

Κατ' αρχήν όλοι ξέρουν ότι η καλύτερη προοπτική για το κυπριακό φυσικό αέριο είναι ένας αγωγός που θα συνδεθεί με τον «δικό μας» ΤΑΡ, βόρεια της Κύπρου, κάπου στην Τουρκία. Αυτό σημαίνει ότι ο αγωγός πρέπει να περάσει από τα κατοκικά και πρέπει με κάποια λύση να γυρίσουν στην Κυπρι-

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Ζητείται τόλμη

ΣΤΟ ΜΕΣΟ μιας απίστευτης οικονομικής και πολιτικής δίνης, η Ελλάδα είχε την ατυχία να μη διαθέτει εκείνο το πολιτικό κεφάλαιο που θα την οδηγούσε με αποφασιστικότητα σε πιο ήρεμα νερά. Η σημερινή πολιτική τάξη είναι η ίδια που μας έφερε εδώ. Ακολουθεί κατά γράμμα τη συνταγή των τελευταίων χρόνων. Ανίκανη να παρουσιάσει δικό της πρόγραμμα και σχέδιο εξόδου από την κρίση, επαναπαύεται στα σχέδια των άλλων. Παρέδωσε στην τρόικα τα κλειδιά της χώρας, χωρίς να τολμήσει να διαπραγματευθεί ουσιαστικά τα προγράμματα λιτότητας και εσωτερικής υποτίμησης που μας επιβάλλονται απ' έξω.

ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ πολιτικοί εκπρόσωποι της μεταπολίτευσης, τα δύο κόμματα εξουσίας που κυβέρνησαν τη χώρα, συναίνουσαν απολύτως σε όσα τους νεύει ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε. Τον ακούνε υπομονετικά και περιμένουν να πάρουν την ευχή του, προσδοκώντας κάποια μηνύματα αισιοδοξίας. Το μόνο που πήραν είναι μια δίμηνη παράταση, ένα μορατόριουμ, μια ανακωχή έως τις γερμανικές εκλογές του Σεπτεμβρίου. Αλλά και πάλι όχι χωρίς κόπο. Υποσχέθηκαν να υλοποιήσουν στο ακέραιο μέχρι τότε τα μαθήματα που μας έβαλε η

τρόικα. Δηλαδή, να απολύσουμε δημοσίους υπαλλήλους, να προχωρήσουμε τις περίφημες «μεταρρυθμίσεις», να αυξήσουμε τα έσοδα του Δημοσίου.

ΚΑΙ ΟΛΑ αυτά όχι για να πετύχουμε ελάφρυνση μέτρων, φόρων ή κάποιο κούρεμα χρέους, στο οποίο όλοι συμφωνούν -πλην Γερμανών. Αλλά για να περιμένουμε, ελπίζοντας, τη νέα αξιολόγηση της τρόικας, όπου και πάλι θα κληθούμε πιθανότατα να πάρουμε μέτρα επιβαρυντικά για τους πολίτες και την πραγματική οικονομία.

Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ, ως ηγέτιδα δύναμη της Ε.Ε., ενδιαφέρεται για την τύχη της Ελλάδας στο βαθμό που αυτή επηρεάζει τα δικά της ζωτικά συμφέροντα. Θα μας υποχρεώσει να πάρουμε όποια μέτρα κρίνει αναγκαία προκειμένου να υλοποιηθεί στο έπακρον η νεοφιλελεύθερη πολιτική της λιτότητας που έχει επιβάλει πανευρωπαϊκά.

ΜΕΣΑ σ' αυτό το πλαίσιο, η ελληνική δικομματική κυβέρνηση ακολουθεί τυφλά αυτή την πολιτική. Κινείται σε τεταμένο σχοινί (κοινοβουλευτικά), εκβιάζει τους βουλευτές με εκλογές, εκείνοι γκρινιάζουν πως δεν είναι δεδομένοι και η τρόικα απειλεί όλους πως αν δεν είναι καλοί μαθητές, τον Οκτώβριο θα έρθουν τα χειρότερα. Ομορφος κόσμος...

ΤΑ ΝΕΑ

ΝΑ ΜΗΝ ΕΠΙΣΤΡΕΨΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΑΣΤΑΘΕΙΑ

Η επίσκεψη Σόιμπλε στην Αθήνα δεν έφερε, βέβαια, αυστηρές παρατηρήσεις για την ακολουθούμενη πολιτική όπως προέβλεπε η αντιπολίτευση, αλλά προφανώς δεν έλυσε και κανένα ελληνικό πρόβλημα: επρόκειτο για μία πολιτική κίνηση που είχε ως βασική στόχευση τη γερμανική πολιτική σκηνή, ενόψει των εκλογών του Σεπτεμβρίου. Όμως, η επίσκεψη Σόιμπλε είναι μόνον ένα κομμάτι στο παζλ της διεθνούς κινητικότητας, με επίκεντρο την Ελλάδα: ως μην ξεχνούμε ότι μέσα στις επόμενες τρεις εβδομάδες πρόκειται να αφιχθούν στην Αθήνα ο - σφοδρός πολέμιος του κ. Σόιμπλε - υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, αλλά και ο Πρωθυπουργός της Ιταλίας, ενώ ο Αντώνης Σαμαράς πρόκειται να συναντηθεί με τον Πρόεδρο Ομπάμα στις ΗΠΑ. Είναι προφανές ότι η Ελλάδα παραμένει στο επίκεντρο της διεθνούς προσοχής - και αυτό αποτελεί ένα ελπιδοφόρο μήνυμα. Σημαίνει ότι ο διεθνής παράγων δεν έχει χάσει την πίστη του στη δυνατότητα της χώρας μας να βγει από την κρίση. Αρκεί να θυμηθεί κανείς τη διεθνή απομόνωση στην οποία είχε καταδικαστεί η Ελλάδα την περίοδο του φόβου του Grexit - και θα αντιληφθεί τη διαφορά. Βεβαίως, το ενδιαφέρον του διεθνούς παράγοντα δεν αρκεί από μόνο του να δώσει λύσεις στο ελληνικό πρόβλημα. Για άλλη μία φορά, τα πράγματα είναι στα χέρια της κυβέρνησης, η οποία πρέπει να εργαστεί στο εσωτερικό για να αλλάξει το κράτος και να διαπραγματευτεί στο διεθνές πεδίο για να αλλάξει τη λανθασμένη συνταγή της ατέρμονης λιτότητας. Το μόνο που δεν πρέπει να γίνει είναι η επιστροφή στην πολιτική αστάθεια, από την οποία κινδύνευε η χώρα τον Ιούνιο: κάτι τέτοιο θα ακύρωνε τις μεγάλες θυσίες των πολιτών και θα κατέστρεφε κάθε ελπίδα για έξοδο από την κρίση!

